

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ : **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ : **Σ. ΜΑΡΑΒΕΛΑΚΗΣ**
ΥΠΗΡΕΣΙΑ : **ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**
ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : **Δ/ΝΤΗΣ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ**
ΤΗΛΕΦΩΝΟ :
E-MAIL : **mtp@glk.gr**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012 – 2015

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

- Εξέλιξη μακροοικονομικών και δημοσιονομικών μεγεθών για την περίοδο 2012-2015
- Δημοσιονομικές παρεμβάσεις για την ίδια περίοδο

1. Αναγκαιότητα

Τα τελευταία χρόνια η Ελληνική οικονομία χαρακτηρίζεται από σημαντικές ανισορροπίες, υψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα, γρήγορα αυξανόμενο δημόσιο χρέος και διαρθρωτικές αδυναμίες. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι η απώλεια της εμπιστοσύνης των επενδυτών και ο αποκλεισμός από τις διεθνείς αγορές ομολόγων και χρηματοπιστωτικών αγορών.

Το γεγονός καθιστά αναγκαία τη δημοσιονομική προσαρμογή και τη λήψη συγκεκριμένων δημοσιονομικών μέτρων προκειμένου να υπάρξει σταδιακή μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης και αντιστροφή της δυναμικής του δημόσιου χρέους καθώς και εξασφάλιση των προϋποθέσεων για βιώσιμη ανάπτυξη.

Ο πλήρης καθορισμός των μέτρων της δημοσιονομικής εξυγίανσης, σε μεσοχρόνιο ορίζοντα, αποδεικνύει την ύπαρξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης το οποίο αναμένεται να εκτιμηθεί θετικά από τις αγορές, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε αυτές. Εναλλακτικά, η παράταση του αποκλεισμού από τις αγορές θα σημαίνει αδυναμία χρηματοδότησης των δανειακών αναγκών της χώρας και, τελικά, στάση πληρωμών.

Με τις παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής επιδιώκονται τα ποσοτικά αποτελέσματα που περιλαμβάνονται στους κατωτέρω πίνακες.

Εξέλιξη εσόδων και δαπανών ενοποιημένης γενικής κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)					
	2011	2012	2013	2014	2015
A. ΠΡΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ					
Εσοδα	92.291	92.575	93.024	93.453	94.741
Δαπάνες	115.844	120.072	123.931	127.047	130.922
Έλλειμμα	-23.552	-27.498	-30.907	-33.594	-36.182
B. ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ					
Εσοδα	95.972	99.775	102.536	105.711	108.784
Δαπάνες	112.660	113.632	113.624	112.704	113.146
Έλλειμμα	-16.678	-13.571	-10.398	-5.756	-2.991

Τυχόν διαφορές στα ελλείμματα σε σχέση με τον πίνακα .... οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Εξέλιξη ελλείμματος γενικής κυβέρνησης για την περίοδο 2011-2015 προ και μετά παρεμβάσεων (σε εκατ. ευρώ)					
	2011	2012	2013	2014	2015
	Εκτίμηση	Εκτίμηση	Εκτίμηση	Εκτίμηση	Εκτίμηση
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης κατά ESA95 προ παρεμβάσεων	-23.552	-27.500	-30.909	-33.595	-36.183
% ΑΕΠ	-10,4%	-12,0%	-13,1%	-13,8%	-14,4%
Έλλειμμα γενικής κυβέρνησης κατά ESA 95 μετά τις παρεμβάσεις	-17.065	-14.916	-11.399	-6.385	-2.991
% ΑΕΠ	-7,6%	-6,5%	-4,8%	-2,6%	-1,2%

Εξέλιξη χρέους γενικής κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)					
	2011	2012	2013	2014	2015
Χρέος γενικής κυβέρνησης χωρίς παρεμβάσεις	364.105	399.253	432.378	465.614	501.078
Χρέος γενικής κυβέρνησης χωρίς παρεμβάσεις ως % ΑΕΠ	160,6%	174,8%	183,6%	191,7%	198,9%
Χρέος γενικής κυβέρνησης με παρεμβάσεις	357.450	379.900	393.400	399.400	401.300
Χρέος γενικής κυβέρνησης με παρεμβάσεις ως % ΑΕΠ	157,7%	166,3%	167,0%	164,4%	159,3%
Χρέος γενικής κυβέρνησης με παρεμβάσεις και αποκρατικοποιήσεις	352.436	364.886	371.436	364.503	351.356
Χρέος γενικής κυβέρνησης με παρεμβάσεις και αποκρατικοποιήσεις ως % ΑΕΠ	155,5%	159,8%	157,7%	150,1%	139,5%
ΑΕΠ	226.685	228.400	235.500	242.900	251.900

2. Καταλληλότητα

Η κατάθεση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής γίνεται για πρώτη φορά στη χώρα μας.

Η ιδέα του πολυετούς προγραμματισμού εφαρμόζεται συστηματικά σχεδόν από τις αρχές της δεκαετίας του 80 σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες και στηρίζεται στη θεωρία της μεγιστοποίησης της κοινωνικής ευημερίας μέσα από τις μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις, ειδικά στην κατανομή και διαχείριση των δαπανών έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η ελαχιστοποίηση του κόστους και μεγιστοποίηση του οφέλους.

Η υλοποίηση των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στο ΜΠΔΣ θα γίνει με επιμέρους νομοθετικές ρυθμίσεις ή έκδοση κανονιστικών πράξεων στο χρόνο που έχει προγραμματισθεί να εφαρμοσθούν.

3. Συνέπειες στην οικονομία

Το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, που προβλέπει μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων μέσω περιορισμού των δαπανών και αύξησης των εσόδων, έχει ως συνέπεια τη βραχυχρόνια μείωση της οικονομικής δραστηριότητας και της απασχόλησης και την αύξηση της ανεργίας. Αυτή η εξέλιξη αποτελεί μια αναγκαία φάση της ευρύτερης διαδικασίας δημοσιονομικής προσαρμογής σε διατηρήσιμα επίπεδα χρέους και ελλείμματος και αναδιάταξης της οικονομίας προς ένα νέο μοντέλλο βιώσιμης ανάπτυξης.

Διότι ήταν προφανές πως το μοντέλο ανάπτυξης των τελευταίων ετών, το οποίο βασίστηκε στην αύξηση των δημοσίων δαπανών που χρηματοδοτήθηκαν με δανεισμό, δημιούργησε μία πλασματική ανάπτυξη, η οποία δεν ήταν διατηρήσιμη και, χωρίς την εφαρμογή του παρόντος προγράμματος, θα οδηγούσε σε χρεοκοπία.

Η μείωση όμως της οικονομικής δραστηριότητας και αύξησης της ανεργίας είναι προσωρινή και θα ανατρέπεται σταδιακά καθώς η δημοσιονομική προσαρμογή αποδίδει καρπούς και αναπτύσσονται οι δυναμικοί τομείς της οικονομίας. Πρόσφατες έρευνες συμφωνούν στο γενικό συμπέρασμα ότι η δημοσιονομική προσαρμογή έχει συνήθως βραχυπρόθεσμο κόστος, οδηγεί όμως σε σημαντικά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα οφέλη για την οικονομία.

Μεσοπρόθεσμα, προβλέπεται η διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών με την επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων που θα καταστήσουν το χρέος βιώσιμο. Ταυτόχρονα, σε συνδυασμό με την εφαρμογή ενός προγράμματος διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, αναμένεται να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και η μετάβαση σε ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, που θα στηρίζεται στις επενδύσεις και τις εξαγωγές, θα οδηγήσει σε διατηρήσιμη ανάπτυξη με αύξηση της απασχόλησης και μείωση της ανεργίας. Η ολοκλήρωση της δημοσιονομικής προσπάθειας θα δώσει στη συνέχεια την ευκαιρία για μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης.

Παρά τη δημοσιονομική στενότητα, η αναπτυξιακή προσπάθεια γίνεται εμφανής στο Πρόγραμμα, κυρίως μέσω των διαρθρωτικών αλλαγών και ενισχύεται και με φορολογικά μέτρα, όπως η μείωση στο μισό του Φ.Π.Α. για τον τουρισμό και η μείωση από 24% σε 20% του συντελεστή φορολογίας των μη διανεμόμενων κερδών.

Με τις προτεινόμενες παρεμβάσεις του Προγράμματος επιδιώκεται η μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης στο 1,2% του ΑΕΠ και η αποκλιμάκωση του χρέους της γενικής κυβέρνησης φτάνοντας στο 139,5% του ΑΕΠ το 2015. Αντίθετα η μη λήψη μέτρων συνεπάγεται τη διατήρηση των ελλειμμάτων για όλη την περίοδο στα επίπεδα του 10,5%-13% του ΑΕΠ και τον εκτροχιασμό του χρέους στο 194,7% του ΑΕΠ και επομένως ένα τέτοιο σενάριο (μη πραγματοποίηση παρεμβάσεων) είναι φανερό ότι δεν μπορεί να αποτελεί επιλογή ούτε της κυβέρνησης ούτε της χώρας.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και τους πολίτες

Η σημερινή κατάσταση της χώρας καθώς και οι διεθνείς οικονομικές συνθήκες καθιστούν αναγκαία τη δημοσιονομική εξυγίανση όπως υπογραμμίζεται στους στόχους του ΜΠΔΣ 2012-2015. Το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα, σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες δράσεις του οικονομικού προγράμματος, αναμένεται να αποτρέψει την χρεοκοπία η οποία θα οδηγούσε σε μεγάλες κοινωνικές ανατροπές και φτώχεια.

Η δημοσιονομική εξυγίανση αποτελεί το μοναδικό δρόμο εξόδου από την σημερινή πολυεπίπεδη κρίση. Αν δεν επιτευχθεί η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους, η κοινωνία και οι πολίτες θα υποστούν όλες τις συνέπειες μίας πτώχευσης με επιβάρυνση και των μελλοντικών γενεών.

Οι παρεμβάσεις του ΜΠΔΣ μπορεί βραχυπρόθεσμα να έχουν κάποιες αρνητικές κοινωνικές συνέπειες, όπως η αύξηση της ανεργίας, όμως αυτές είναι προσωρινές ενώ γίνεται προσπάθεια για

δίκαιη κατανομή του βάρους της προσαρμογής (αύξηση της προοδευτικότητας της φορολογικής κλίμακας, διατήρηση των παροχών στους οικονομικά αδύναμους, κ.λπ.).

Παράλληλα με το Πρόγραμμα, γίνεται προσπάθεια αποκατάστασης αδικιών με καλύτερη στόχευση των κοινωνικών επιδομάτων, την εφαρμογή αντικειμενικών κριτηρίων για συγκεκριμένες κοινωνικές παροχές, ενώ με την ενίσχυση της διαφάνειας θα μειωθεί η διαφθορά με αποτέλεσμα περαιτέρω σημαντικά αναπτυξιακά οφέλη.

5. Νομιμότητα

Η κατάθεση του ΜΠΔΣ αποτελεί υποχρέωση της κυβέρνησης, σύμφωνα με το ν. 2362/95 όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με το ν. 3871/10.

6. Αρμοδιότητα

Το ΜΠΔΣ καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών και αφορά την οικονομική δραστηριότητα όλων των φορέων της γενικής κυβέρνησης.

Οι επιμέρους ρυθμίσεις για την υλοποίηση των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στο ΜΠΔΣ θα γίνουν σε συνεργασία με όλα τα Υπουργεία, κατά το λόγο αρμοδιότητας του καθενός.